

Journal of Social Sciences

Volume 39 | Issue 1

Article 1

2008-01-01

บทบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

บรรณาธิการ (2008) "บทบรรณาธิการ," *Journal of Social Sciences*: Vol. 39: Iss. 1, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol39/iss1/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทบรรณาธิการ วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 39 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2551

วารสารสังคมศาสตร์ฉบับนี้เป็นฉบับที่ต่อจาก ฉบับ Empire: What Can't You see ? ซึ่งมีบทความเด่นประจำฉบับสองบทความ นั่นคือ American Empire: A Path to Liberation โดย รศ.ฉันทิมา อ่องสุรักษ์ และ The Loss of Empire ของ ผศ.สรวิศ ชัยนาม นักวิชาการต่างวัยแต่ร่วมสถาบัน (LSE) ทั้งสองนี้ให้แง่มุมมองเกี่ยวกับ “จักรวรรดิ” ที่น่าสนใจอย่างยิ่ง หากท่านที่ยังไม่ได้มีวารสารฉบับดังกล่าวไว้ครอบครอง โปรดติดต่อได้ที่ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ โทร. 02-2187263

สำหรับบทความเด่นประจำวารสารสังคมศาสตร์เล่มปัจจุบันที่ท่านถืออยู่นี้ คือ บทความเรื่อง “รัฐไทยในกระแสโลกาภิวัตน์” ของ รศ.ดร.กุลดา เกษบุญชู มีดี แห่งภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์กุลดาเป็นนักรัฐศาสตร์ที่เชี่ยวชาญเรื่องรัฐเป็นพิเศษ และเจาะลึกศึกษาเกี่ยวกับรัฐทั้งในยุโรปและของไทย ดังปรากฏเป็นตำราที่นิยมใช้สอนนิสิตรัฐศาสตร์ จุฬาฯ และที่อื่นๆ¹ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

¹ วิชาพัฒนาการรัฐอังกฤษ ฝรั่งเศส ในกระแสเศรษฐกิจโลก จากระบบพิวต์ลึงถึงการปฏิวัติ (กรุงเทพฯ : โครงการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ. 2545).

ในประเด็นที่เกี่ยวกับการเติบโตของราชอาณาจักรสมัยใหม่และระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของไทย อาจารย์กุลลดาได้พบประเด็นอธิบายที่น่าสนใจและมีน้ำหนักในการวิพากษ์แนวคำอธิบายกระแสหลักอย่างยิ่ง ดังปรากฏในหนังสือ *The Rise and Decline of Thai Absolutism* ที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ RoutledgeCurzon เมื่อปี พ.ศ. 2547 ขณะนี้ อาจารย์กุลลดากำลังศึกษาในประเด็นเรื่องอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อเศรษฐกิจการเมืองไทยในช่วง สฤตศั ธนะรัชต์-ถนอม กิตติขจร

บทความต่อมาที่น่าสนใจนำมาเปรียบเทียบกับปัญหาวิกฤตการเมืองไทยในขณะนี้คือ บทความเรื่อง “การเมืองว่าด้วยเรื่องของ (เนื้อ) วัวในเกาหลีใต้: โลกาภิวัตน์และชาตินิยม” ของ นิธิ เนื่องจำนงค์ นิสิตปริญญาเอก คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้รับทุน Korea Foundation Fellow ไปเก็บข้อมูลและสังเกตการณ์ภาคสนามที่ประเทศเกาหลีใต้ นิธิเป็นนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาที่จบปริญญาตรีเกียรตินิยม และสอบเข้าเรียนในระดับปริญญาเอก หลังจากที่ได้ไปทำงานหาประสบการณ์สักพักหนึ่ง บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่เขาทำเปรียบเทียบการเมืองเกาหลีใต้และญี่ปุ่น ซึ่งหมายความว่า นอกจากบทความเกี่ยวกับการเมืองเกาหลีใต้แล้ว เราอาจจะได้อ่านบทความเกี่ยวกับการเมืองญี่ปุ่นของเขาในอนาคตต่อไปด้วย นิธิน่าจะเป็นนักวิชาการไทยหนึ่งในน้อยคนที่เขียนบทความเรื่องการเมืองเกาหลีใต้ในปัจจุบันและเป็นบทความที่มาจากการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การประชุมประท้วงของคนเกาหลีใต้ด้วย นอกจากบทความนี้จะช่วยให้เราเห็นมิติของความขัดแย้งในการเมืองเกาหลีใต้แล้ว ยังน่าจะช่วยให้แง่มุมในการทำความเข้าใจปัญหาการเมืองไทยขณะนี้ด้วย ซึ่งทั้งไทยและเกาหลีใต้ต่างก็เป็นประเทศที่เคยอยู่ในระดับเดียวกันของการพัฒนาเศรษฐกิจการเมือง แต่ขณะนี้เกาหลีใต้ได้แซงหน้าไปหลายขุมแล้ว แต่ทั้งสองต่างได้รับผลกระทบโดยตรงจากกระแสโลกาภิวัตน์ด้วยกันทั้งคู่ โลกาภิวัตน์ส่งผลต่อวิกฤตการเมืองเกาหลีใต้อย่างไร ขอให้ติดตามได้ในบทความของนิธิ

ไยยันต์ ไยพร

บทความที่สองในเล่มนี้คือ บทความเรื่อง “พลังงานกับอำนาจ: ความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซียกับสหภาพยุโรปภายใต้จักรวรรดิสหรัฐอเมริกา” ของ จิตติภัทร พูนขำ บัณฑิตรัฐศาสตร์เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ เราได้ยินได้ฟังและได้ดูเรื่องราวระหว่างโซเวียตกับสหรัฐในช่วงสงครามเย็นมานักต่อนัก แต่ภายใต้ยุคที่อเมริกาเป็นใหญ่จริง ๆ แต่ผู้เดียว ยังไม่ค่อยจะเห็นเขียนกันในภาษาไทย ใครสนใจใคร่รู้ว่าเรื่องราวมันจะเป็นอย่างไร? และ “Hobbesian Russia” และ “Kantian Europe” มันคืออะไร และมีปฏิกริยาต่อกันอย่างไร? ขอให้ติดตามได้จากบทความของ คุณจิตติภัทร พูนขำ ผู้ซึ่งเป็นผลผลิตในระดับเกียรตินิยมอันดับหนึ่งของภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ จะเป็นอย่างไร ก็ขอให้ติดตามอ่านได้ทันที

บทความที่สามคือ บทความเรื่อง “นวัตกรรมกรรมการนโยบายผู้สูงอายุ ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” ของ ดร.ปิยากร หวังมหาพร ผู้อำนวยการสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม ดร.ปิยากรจบปริญญาเอกทางรัฐศาสตร์จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬานี้เอง และบทความที่เธอเขียนเกี่ยวกับการเมืองของผู้สูงอายุ (politics of aging) ซึ่งกำลังเป็นปัญหาสำคัญสำหรับทุกสังคมก็ว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภาส แห่งภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์เป็นนักวิจัยที่ปรึกษา ผู้ที่สนใจในประเด็นปัญหาทางสังคมที่อาจส่งผลกระทบต่อการเมืองและนโยบายสาธารณะควรจะได้มีโอกาสได้อ่านบทความนี้

จากนโยบายผู้สูงอายุกลับไปสู่นโยบายการเกษตร อาจารย์ปิยะพงษ์ บุษบงก์ แห่งวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้นำเสนอบทความเรื่อง “แนวทางการปรับตัวของนโยบายการเกษตรภายใต้ยุคการค้าเสรี: เรียนรู้ผ่านนโยบายหอมแดง” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ โดยได้รับทุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาฯ และเป็นวิทยานิพนธ์ระดับดี ก่อนหน้าที่จะจบปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ อาจารย์ปิยะพงษ์จบปริญญาตรี รัฐศาสตร์สาขาวิชาการปกครอง จากรัฐศาสตร์ จุฬาฯ เช่นกัน และมีผลงานการเขียนมาตั้งแต่สมัยเรียนปริญญาตรีแล้ว บทความเรื่อง “นโยบายหอมแดงในยุคการค้าเสรี” นี้ อาจารย์ปิยะพงษ์ได้นำแนวการวิเคราะห์ที่โดยปรกติแล้ว ชาวรัฐประศาสนศาสตร์ไม่ค่อยจะสนใจใช้กัน อาทิ แนววิภาษวิธี (dialectic) อีกทั้งยังใช้แนวการศึกษาเรื่องการพัฒนาตามแนวการวิเคราะห์ว่าทฤษฎีการพัฒนาที่อาจารย์ปิยะพงษ์ได้อ้างถึง มิเชล ฟูกู และแนงหลังโครงสร้างนิยมที่มาท้าทายแนวการศึกษากระแสหลัก นั่นคือ ปฏิฐานนิยมแบบเชิงประจักษ์และพฤติกรรมนิยม งานวิจัยชิ้นนี้ จึงชวนให้ติดตามอ่านด้วยใจระทึก

ใครสนใจเรื่องเกี่ยวกับ “ขบวนการประชาสังคมกับการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน” ต้องอ่านบทความเรื่อง “สภาประชาธิปไตยชุมชน” ของ ดร.ลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์ คุษุภบัณฑิตจากวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งขณะที่เธอทำปริญญาเอก เธอได้ทำงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย วิฤตประชาธิปไตยของเรามีทางออกหรือไม่อนาคตประชาธิปไตยไทยและการเมืองไทยจะเป็นไปได้หรือไม่ อย่างไร? บทความเรื่อง “สภาประชาธิปไตยชุมชน” อาจมีคำตอบให้ท่าน!

สุดท้าย แต่ไม่ใช่น่าสนใจน้อยที่สุด! (Last but not least) คือ บทความเรื่อง “พื้นที่สาธารณะในสื่อโทรทัศน์ไทย” โดย ผศ. ดร. พงรอน รามสูต หัวหน้าภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สื่อถือเป็น “เสาหลัก” ต้นหนึ่งของระบอบเสรีประชาธิปไตย สังคมขาดเสาหลักนี้เมื่อไร ประชาธิปไตยย่อมไม่เสรีทันที! จะว่าไปแล้ว สังคมเราพูดถึงเรื่องสื่อเรื่องพื้นที่สาธารณะกันมานานแล้ว อย่างน้อย มาตรา 40 รัฐธรรมนูญ พ.ศ.

ไชยันต์ ไชยพร

2540 ก็เน้นให้ความสำคัญอย่างเต็มที่ และรวมทั้งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ด้วย ซึ่งก็ไม่ว่าจะมีอายุยืนแค่ไหน?! แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องสื่อโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้คนได้มากที่สุด แต่จะเสรีและมีคุณภาพแค่ไหนนั้น พลเมืองที่ตื่นตัวและนักวิชาการหลายคนก็ยังเป็นห่วงอยู่ ดูท่ามันจะไม่ไปไหนได้ โกลเสียที แม้ว่าขณะนี้จะมี โทรทัศน์ ไทยพีบีเอส เพิ่มขึ้นอีกช่องหนึ่ง โดยมีคุณเทพชัย หย่องเป็นกัปตัน แต่ก็ได้ข่าวว่า เจ้าหน้าที่เก่าๆ ยังมีความหวังว่าในที่สุดแล้ว การเมืองจะพลิกผันกลับไปอย่างเดิม!

สื่อโทรทัศน์บ้านเรามี “พื้นที่สาธารณะ” หรือไม่ แค่นั้น? และเป็นเสาหลักแห่งเสรีภาพได้หรือยัง? ผศ.ดร.พิรงรอง ทำการศึกษาติดตามใกล้ชิดมาโดยตลอด ในบทความล่าสุดนี้ เธอได้ประเมินรายการโทรทัศน์หลายรายการที่เป็นรายการที่ “ประชาชนนิยม” ไม่น้อยของช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ITV (ใครอยากรู้ว่า รายการ “ครองสถานการณ์” และ รายการ “ถึงลูกถึงคน” เป็นรายการที่เข้าข่าย “พื้นที่สาธารณะ” หรือไม่?) ก็พลิกไปอ่านได้เลย

สุดท้ายนี้ ขอเรียนว่า วารสารสังคมศาสตร์ ฉบับหน้า (ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2551) เป็นฉบับ “Go Inter” ครั้งที่สอง จะนำเสนอเนื้อหาในภาษาอังกฤษล้วนๆ จากนักวิชาการและนักพัฒนารุ่นใหม่ๆ โดยเฉพาะที่เป็นผลผลิตของโครงการปริญญาโทการพัฒนาระหว่างประเทศ (MAID, Master Degree in International Development) ขณะเดียวกัน ใครที่สนใจจะส่งบทความ “ปรัชญาการเมือง” ขอเชิญส่งมาได้เลย เพราะวารสารสังคมศาสตร์ในปีที่ 40 จะเป็นฉบับปรัชญาการเมืองอีกครั้ง และถือโอกาสร่วมฉลองครบรอบ 60 ปีของคณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ ด้วย

ไชยันต์ ไชยพร

บรรณาธิการ

ไชยันต์ ไชยพร

2540 ก็เน้นให้ความสำคัญอย่างเต็มที่ และรวมทั้งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ด้วย ซึ่งก็ไม่ว่าจะมีอายุยืนแค่ไหน? แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องสื่อโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้คนได้มากที่สุด แต่จะเสรีและมีคุณภาพแค่ไหนนั้น พลเมืองที่ตื่นตัวและนักวิชาการหลายคนก็ยังเป็นห่วงอยู่ ดูท่ามันจะไม่ไปไหนได้ โกลเสียที แม้ว่าขณะนี้จะมี โทรทัศน์ ไทยพีบีเอส เพิ่มขึ้นมาอีกช่องหนึ่ง โดยมีคุณเทพชัย หย่องเป็นกัปตัน แต่ก็ได้ข่าวว่า เจ้าหน้าที่เก่าๆ ยังมีความหวังว่า ในที่สุดแล้ว การเมืองจะพลิกผันกลับไปอย่างเดิม!

สื่อโทรทัศน์บ้านเรามี “พื้นที่สาธารณะ” หรือไม่ แค่นั้น? และเป็นเสาหลักแห่งเสรีภาพได้หรือยัง? ผศ.ดร.พิรงรอง ทำการศึกษาติดตามใกล้ชิดมาโดยตลอด ในบทความล่าสุดนี้ เธอได้ประเมินรายการโทรทัศน์หลายรายการที่เป็นรายการที่ “ประชาชนนิยม” ไม่น้อยของช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ITV (ใครอยากรู้ว่า รายการ “กรอกรสนางการณ์” และ รายการ “ถึงลูกถึงคน” เป็นรายการที่เข้าข่าย “พื้นที่สาธารณะ” หรือไม่?) ก็พลิกไปอ่านได้เลย

สุดท้ายนี้ ขอเรียนว่า วารสารสังคมศาสตร์ ฉบับหน้า (ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2551) เป็นฉบับ “Go Inter” ครั้งที่สอง จะนำเสนอเนื้อหาในภาษาอังกฤษล้วนๆ จากนักวิชาการและนักพัฒนารุ่นใหม่ๆ โดยเฉพาะที่เป็นผลผลิตของโครงการปริญญาโทการพัฒนาระหว่างประเทศ (MAID, Master Degree in International Development) ขณะเดียวกัน ใครที่สนใจจะส่งบทความ “ปรัชญาการเมือง” ขอเชิญส่งมาได้เลย เพราะวารสารสังคมศาสตร์ในปีที่ 40 จะเป็นฉบับปรัชญาการเมืองอีกครั้ง และถือโอกาสร่วมฉลองครบรอบ 60 ปีของคณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ ด้วย

ไชยันต์ ไชยพร

บรรณาธิการ